

Masterplan Afkoppelen Spaarndam

Aan de raad,

Voorgeschiedenis / aanleiding

In het kader van de afspraken met het Hoogheemraadschap van Rijnland omtrent het voormalige emissiespoor, is de gemeente voornemens om openbaar verhard oppervlak af te koppelen van het gemengde rioolstelsel. Met deze afkoppelopgave is het ooit beoogde bergbezinkbassin in Halfweg ter hoogte van de Mientekade komen te vervallen en zet de gemeente in op het minimaliseren van gemengde riool overstorten op de kleine watergangen van Spaarndam. Het afkoppelen van Spaarndam is één van de maatregelen die zijn opgenomen in het beleidsdocument “Gemeentelijk Rioleringsplan 2015-2020” (GRP 2015-2020). De raad heeft op 21 april 2015 ingestemd met dit beleid. Een tweede maatregel die is opgenomen in ons geldend beleid is het verhogen van de overstortdrempels in Halfweg en het afkoppelen rondom de nieuwbouwlocatie Mientekade. Dit staat los van het Masterplan Afkoppelen Spaarndam.

Het “Masterplan Afkoppelen Spaarndam” is in opdracht van de gemeente en met intensief overleg met het Hoogheemraadschap van Rijnland opgesteld. Het rapport is als eerste bedoeld om inzicht te krijgen in de haalbaarheid van het project (doelmatigheid, financiën en fasering). En ten tweede als basisontwerp voor nadere uitwerking (Definitief ontwerp, bestek en aanbestedingsstukken).

Conclusie is dat de boogde maatregelen mogelijk zijn (reeds overeengekomen met het Hoogheemraadschap van Rijnland middels het GRP 2015-2020), technisch uitvoerbaar en financieel haalbaar. Uitgangspunt is het plan gefaseerd uit te voeren, waarbij er een doorlooptijd is beoogd van 10 jaar.

Voorgesteld besluit

1. Kennisnemen van het “Masterplan Afkoppelen Spaarndam”;
2. Instemmen met de voorgestelde inhoudelijke maatregelen;
3. Instemmen met het uitrollen van de benodigde voorbereidingswerkzaamheden en uitvoeringswerkzaamheden per fase.

Toelichting

Het klimaat is aan het veranderen. Dit betekent onder andere heviger neerslaggebeurtenissen met een verhoogde kans op wateroverlast in het stedelijk gebied. Daarnaast wordt steeds meer bekend over de kwaliteit van hemelwater en de effecten op het oppervlaktewater. Het transporten van hemelwater naar de zuivering is daardoor in veel gevallen niet duurzaam en niet doelmatig. Het afkoppelen van Spaarndam gaat mee in de trend van het klimaatbestendig maken van het stedelijk gebied en de duurzame omgang met hemelwater.

Inhoudelijke maatregelen

Huidige, aan onderhoud en vervanging onderhevige, gemengd rioolstelsel vervangen voor een gescheiden rioolstelsel. Het scheiden van afvoer van vuil afvalwater en schoon hemelwater, wordt *afkoppelen* genoemd.

Het uitvoeren van de gemeentelijk watertaken wordt integraal afgestemd. Zo worden kansen voor renovatie groen, remplace openbare verlichting en afstemming met het wegenbeheerplan optimaal gecombineerd. Tevens wordt er zo goed als mogelijk rekening gehouden met de komende (nieuwbouw) ontwikkelingen in Spaarndam.

Waarom afkoppelen?

1. Het milieu wordt er enorm mee gespaard en het hoeft niets te kosten;
2. Bij de meeste woningen wordt het regenwater dat op het dak valt rechtstreeks naar het riool geleid. Dit relatief schone water vermengt zich met het afvalwater. Bij hevige neerslag wordt dan een grote hoeveelheid verdund afvalwater aan de zuiveringsinstallaties aangeboden, wat het rendement van de installaties verlaagt. Het regenwater afkoppelen van het rioleringsnet verhoogt de efficiëntie van de zuiveringsinstallatie. Het onderliggende afkoppelplan voorziet enkel in het afkoppelen van het openbare gebied;
3. Door het hemelwater af te koppelen wordt niet alleen het zuiveringsproces verbeterd, maar wordt ook voorkomen dat overvloedige neerslag onze riolering te zwaar wordt belast. De recent overstromingsproblematiek kan hier een gedeeltelijke oplossing in vinden;
4. We pompen grote hoeveelheden grondwater op voor ons drinkwater. Hierdoor zakt het grondwaterpeil in een aanzienlijk tempo. Omwille van de vele verhardingen in ons land krijgt het regenwater ook niet meer de kans opnieuw de bodem in te dringen. Zo ontstaat een verdroging van het milieu en is er ook minder grondwater beschikbaar voor bijvoorbeeld de drinkwaterproductie voor de toekomstige generaties. Door af te koppelen wordt het regenwater zo goed mogelijk lokaal verwerkt in de grond, zodat verdroging minder kans heeft;
5. Het afkoppelen heeft belangrijke voordelen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater en zorgt voor een hoger zuiveringsrendement op de rioolwaterzuiveringen. En ook het overstorten van afvalwater op oppervlaktewater tijdens hevige neerslag moet tot het verleden behoren als er meer afgekoppeld wordt. Dit is een langetermijn-doelstelling, omdat niet alle rioleringen op hetzelfde momenten aan vervanging toe zijn.
6. Ons beleid voor hemelwater staat vermeld in bijlage 2 van het GRP2015-2020. Hierin komen onder andere de onderstaande onderwerpen op wetgeving, landelijk beleid en lokaal beleid aan de orde. Alle genoemde onderwerpen zijn gericht op gescheiden riolering (afkoppelen):
  - Beleidsmatige ontwikkelingen;
  - Waterbeheer 21ste eeuw;
  - Kaderrichtlijn Water;
  - Omgang met regenwater;
  - Bestuursakkoord Waterketen (BWK-2007);
  - Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW);
  - Bestuursakkoord Water 2011;
  - Wet milieubeheer;
  - Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Er is afgestemd met:

- Hoogheemraadschap van Rijnland
- Intern:
  - Actuele planning en maatregelen uit het wegen beheerplan;
  - Actuele planning en maatregelen uit het riool beheerplan;
  - GRP 2015-2020;
  - Hertoetsing BRP;
  - Concept peilbesluit van het Hoogheemraadschap van Rijnland;
  - Nieuwe procedures van de watervergunning;
  - Belangrijkste uitgangspunten voor het op te stellen hemelwaterbeleid voor de lange termijn;
  - Drainage in beeld optimaliseren;
  - Grondwateroverlast/-klachten.

Financiële aspecten

In het "Masterplan Afkoppelen Spaarndam" is in hoofdstuk 6 beschreven wat de verwachte uitvoeringskosten zijn. Hierin is een koppeling gemaakt met het GRP 2015-2020, zodat de kosten gedekt zijn door de rioolvoorziening. Per fase dient nog een gedetailleerde directieraming en een kredietaanvraag opgesteld te worden.

Juridische aspecten

Geen

Communicatieve aspecten

- Het "Masterplan Afkoppelen Spaarndam" ter informatie aanbieden aan de Dorpsraad Spaarndam en mogelijkheid bieden tot bespreken;
- Artikel plaatsen op de website;

Vervolgstappen

Zodra is ingestemd met het voorgesteld besluit, worden de voorbereidingswerkzaamheden uitgevoerd voor de DO-fase, bestekfase en uitvoeringsfase. Vóór de uitvoeringsfase wordt u geïnformeerd over het gunningsadvies.

Voorstel

1. Kennis te nemen van het "Masterplan Afkoppelen Spaarndam";
2. In te stemmen met de voorgestelde inhoudelijke maatregelen;
3. In te stemmen met het uitrollen van de benodigde voorbereidingswerkzaamheden en uitvoeringswerkzaamheden per fase.

Halfweg, 19 april 2016
Burgemeester en wethouders van
Haarlemmerliede en Spaarnwoude,
P.J. Heiligers, burgemeester
G.A. Koot, secretaris